

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 16 Απριλίου 1999

Με αντικείμενα τη συνολική πρόταση της Ελλάδας για την υπέρβαση της κρίσης στο Κοσσυφοπέδιο και τη σταθεροποίηση στα Βαλκάνια αφ' ενός και την επικείμενη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ αφ' ετέρου, συνεδρίασε σήμερα στις 11.00 το πρωί η Κυβερνητική Επιτροπή υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη.

Ο Πρωθυπουργός, εκθέτοντας το ελληνικό σχέδιο δράσης για την ειρήνευση στα Βαλκάνια, προς τα μέλη της Κυβερνητικής Επιτροπής, επεσήμανε τα εξής:

Η Ελλάδα, ως χώρα της Ν.Α. Ευρώπης, με ισχυρούς, φιλικούς δεσμούς με όλες τις χώρες της περιοχής και ταυτόχρονα ως η μόνη χώρα-μέλος των Ευρω-Ατλαντικών θεσμών (Ε.Ε., ΝΑΤΟ, ΔΕΕ), αναλαμβάνει την πρωτοβουλία για την ειρηνική επίλυση της κρίσης που έχει προκληθεί στο χώρο των Βαλκανίων.

Στόχος της ελληνικής πρωτοβουλίας είναι:

- α. Η πολιτική επίλυση της κρίσης στο ταχύτερο δυνατό διάστημα.
- β. Η σταθεροποίηση και η ενσωμάτωση των Βαλκανίων στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική.
- γ. Η αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών προβλημάτων που έχουν ανακύψει από την κρίση.

A. Ειρηνική επίλυση της κρίσης

1. Η Ελλάδα θα εντείνει τις προσπάθειές της, με ένα σύνολο μέτρων και πρωτοβουλιών, σε συνεργασία με τους εταίρους και συμμάχους της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ, για να επιτευχθεί σύντομα η πολιτική επίλυση της κρίσης. Βασικός στόχος μας είναι η ύπαρξη μιας «συνέργειας» θεσμών και ενεργειών που θα οδηγούν στην αποδοχή των προϋποθέσεων από την Γιουγκοσλαβία (απόσυρση στρατευμάτων από το Κοσσυφοπέδιο, ασφαλής επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους, ανάπτυξη ευρείας διεθνούς δύναμης με σαφή νομιμοποίηση κ.α.) και την ταυτόχρονη κατάπαυση των πολεμικών ενεργειών.

2. Η Ελλάδα υποστηρίζει τις προτάσεις και πρωτοβουλίες για την ειρηνική επίλυση, οι οποίες έχουν διαμορφωθεί από χώρες-μέλη της

Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γερμανία, κ.α.). Συμπληρωματικά, έχει προτείνει μια δέσμη αρχών που με αφετηρία και το «κεκτημένο» του Ραμπουγέ θα αποτελέσουν το πλαίσιο για την οποιαδήποτε λύση. Στις αρχές αυτές περιλαμβάνονται:

- Ο σεβασμός του απαραβίαστου των συνόρων
- Ο σεβασμός των ατομικών και μειονοτικών δικαιωμάτων και ταυτοτήτων
- Η ειρηνική επίλυση των διαφορών και
- Η συνεργασία για τη δημοκρατία, ανάπτυξη και κοινωνία των πολιτών

3. Η Ελλάδα θα προωθήσει την πολιτική της για τη διευθέτηση της κρίσης σε τρία επίπεδα:

α. Στο επίπεδο των θεσμών που ανήκουμε (ΝΑΤΟ, ΕΕ) με προβολή πρωτοβουλιών, στήριξη προτάσεων, αναζήτηση ευκαιριών για την πολιτική αντιμετώπιση της κρίσης.

β. Στο επίπεδο του περιφερειακού συστήματος των χωρών της Βαλκανικής με εντατικοποίηση των προσπάθειών για τη διαμόρφωση κοινής προσέγγισης και κοινών πρωτοβουλιών. Η προσπάθεια αυτή περιλαμβάνει την πραγματοποίηση διάσκεψης κορυφής των βαλκανικών χωρών στην Αθήνα.

γ. Στο ευρύτερο διεθνές επίπεδο με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή, στην πολιτική διαδικασία ανεύρεσης λύσης, του ΟΗΕ, ΟΑΣΕ, καθώς και της Ρωσίας.

4. Η Ελλάδα σήμερα έχει διαμορφώσει ένα ευρύτερο δίκτυο ανταλλαγής απόψεων, διαμόρφωσης προτάσεων, άσκησης επιρροής και ανάληψης πρωτοβουλιών προς την κατεύθυνση της γρήγορης και αποτελεσματικής επίλυσης της κρίσης και αποφυγής κλιμάκωσής της με ιδιαίτερα οδυνηρές ανθρώπινες συνέπειες.

B. Σταθεροποίηση και Ανάπτυξη των Βαλκανίων

Η Ελλάδα πιστεύει ότι είναι αναγκαίο, αμέσως μετά τον τερματισμό των στρατιωτικών επιχειρήσεων, να προχωρήσει άμεσα η υλοποίηση ενός συνολικού «Σχεδίου Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης των Βαλκανίων». Το σχέδιο αυτό, το οποίο έχει ήδη επεξεργαστεί η ελληνική κυβέρνηση, έχει 5 άξονες:

Πρώτος άξονας: Οικονομική ανάπτυξη της περιοχής των Βαλκανίων με μία δέσμη μέτρων και πρωτοβουλιών που θα συγκροτούν ένα είδος «Marshall Plan» για την περιοχή.

Δεύτερος άξονας: Εκδημοκρατισμός της περιοχής με μέτρα για την οικοδόμηση και εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών,

ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών, προστασία των ατομικών και μειονοτικών δικαιωμάτων.

Τρίτος άξονας: Εγκαθίδρυση μηχανισμού επίλυσης συγκρούσεων ως μέρος του «Συμφώνου Σταθερότητας» που θα εγγυάται το απαραβίαστο των συνόρων.

Τέταρτος άξονας: Προώθηση, εντατικοποίηση και θεσμοποίηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας (interregional cooperation) με τη συμμετοχή όλων των χωρών της περιοχής ως βήμα για την πλήρη ενσωμάτωση της περιοχής στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική και το ευρωπαϊκό θεσμικό σύστημα.

Πέμπτος άξονας: Αναγνώριση της “επιλεξιμότητας” όλων των χωρών να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφ’ όσον εκπληρώσουν τις απαιτούμενες πολιτικές και οικονομικές προϋποθέσεις.

Το σχέδιο αυτό της ελληνικής κυβέρνησης θα υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συνάρτηση με το «Σύμφωνο Σταθερότητας» που έχει προτείνει η Γερμανία για την περιοχή θα αποτελέσει τη νέα προσέγγιση της Ε.Ε. για τα Βαλκάνια.

Γ. Ανθρωπιστική βοήθεια

1. Η Ελλάδα έχει ήδη αναπτύξει έντονη δραστηριότητα για την αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών προβλημάτων που συνδέονται με τους πρόσφυγες. Θα διευρύνει αποφασιστικά την ανθρωπιστική της δράση και παρουσία με σειρά μέτρων όπως:

- Η ανάπτυξη από τις ένοπλες δυνάμεις έργων υποδομής για τους πρόσφυγες
- Η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας σε περιοχές (Κοσσυφοπέδιο, Μαυροβούνιο) που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα πρόσβασης

2. Η ελληνική κυβέρνηση σχεδιάζει τη διοργάνωση στην Αθήνα μιας ευρείας διάσκεψης με αντικείμενο την ανθρωπιστική βοήθεια. Στη διάσκεψη αυτή θα συμμετάσχουν όλες οι εμπλεκόμενες χώρες, καθώς και φορείς, προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων ανθρωπιστικού χαρακτήρα. Η διάσκεψη αυτή θα εξετάσει και τις οικονομικές πτυχές και τις συνέπειες της κρίσης.

3. Η ελληνική κυβέρνηση με τις πρωτοβουλίες, τις ενέργειες και τα μέτρα που προωθεί για την περιοχή αναδεικνύει την Ελλάδα σε αποφασιστικό παράγοντα για την πολιτική επίλυση της κρίσης και τη δημιουργία συνθηκών για «βιώσιμη σταθερότητα» στα Βαλκάνια.

SUPPLEMENT

Action Plan

Prime Minister Simitis presented a concise proposal for resolving the Kosovo crisis and bringing stability back into the Balkans. This proposal consists of three tiers.

1. First: A political solution for the crisis as soon as possible
2. Second: Stabilization of the entire area. Notably this would be through reconstruction of the infrastructures that have been damaged, using realistic and credible programs, that will lead to economic development, further democratization of the Balkan states and the development of civil societies. All these efforts must lead to the gradual but steady incorporation of the entire region into the Euro-Atlantic structures.
3. Third: An immediate response to human suffering. While the largest problem is primarily located in Kosovo, it has also spread to the neighboring countries of Albania, the Former Yugoslav Republic of Macedonia (FYROM) and to a lesser, but growing degree, to other countries in the Balkans as well.

Let me expound a bit on these objectives.

The political solution to the crisis in Kosovo

Any peaceful and lasting settlement in Kosovo should be based on six main tenets:

- Respect for the inviolability of frontiers- This principle is self evident, and yet it must be clearly upheld. Any agreement reached cannot allow for misunderstandings or misrepresentations. The contrary will only open a Pandora Box that will take us back to the beginning of this century. Revindications from various countries will have a certain domino affect that could lead the Balkans into a general war.

- Autonomy for Kosovo- As an offset to the inviolability of frontiers, Kosovo Albanians, as well as the rest of the ethnic minorities living in Kosovo, must enjoy a regime of broad autonomy within the sovereignty of the FRY. This should guarantee them their political, economic and cultural rights through institutions that will belong and comply to the general framework of the FRY. These arrangements can be formulated through direct free negotiations between the parties concerned and the assistance of the international community and its institutions.

- The return of all refugees- Refugees must return to their homes. This must be fulfilled with the guarantee of respect for human, minority, civil and identity rights.

These rights, in order to have any meaning, must not remain a dead letter. An international armed presence in Kosovo is necessary for some time to come, which will allow for monitoring and securing the implementation.

It goes without saying that once a settlement is in view but before the refugees start to return home, a cease-fire is necessary. The cessation of hostilities would require that the Yugoslav army and the Yugoslav police force in Kosovo be reduced and withdrawn to specified positions.

- Crimes- all those responsible for crimes committed during the hostilities against innocent civilian population will be brought to justice and both sides will cooperate accordingly with both sides of the international war crimes tribunal.

- Mechanism for the Peaceful Resolution of Disputes -A credible mechanism must be set up in order to supervise the situation and thus guarantee the maintenance of peace.

- Cooperation for democracy and civic society- Although this is an issue that involves the entire region, we must, at this point, pay special attention to Kosovo.

Stabilization through democratization

Before this crisis broke out, we were already thinking about the democratization mechanisms available and needed to assist the states of Eastern Europe. Pluralism, democratic infrastructures and respect for human rights and multiculturalism are critical elements of stability. The Kosovo situation has accelerated our efforts to looking for models to achieve these goals. There are three frameworks from which we must work from:

1. The framework of the institutions to which we belong, (NATO, EU) Through these we must encourage initiatives, support proposals and seek opportunities with our partners.

2. The framework of the regional system of the Balkan states. Working through this framework we must intensify efforts to formulate a common approach with common priorities.

3. The broader international framework. Here we must aim at the greatest possible cooperation and we must rely on the political process of seeking a solution through the UN and the OSCE. In this context I must stress the important role that Russia can, and indeed must, play.